

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1618. usque ad annum 1620

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1777

VD18 90118847

§. 21. Cæsaris Consilium de milite in Bohemiam decernendo.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67326](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67326)

imo ad tantam etiam prorupere audaciam, ut furiosam hanc crudelitatem velut opus Deo acceptum, quin & Evangelicæ doctrinæ consonum deprædicare, & sacrilega prorsus temeritate iniquissimam hanc violentiam Sanctorum Martyrum exemplis, ac necessariæ defensionis jure honestare audent. Præterea nefandum hoc crimen aliis, quæ nullatenus excusari possunt, sceleribus ubique locorum perpetratis cumularunt, uti testatur ipsemet Arnoldus secta quidem Lutheranus, sed veritatis pondere ad hoc testimonium coactus.

Sæc. XVII.
A. C. 1618.

§. XXI.

Cæsaris consilium de milite in Bohemiam decernendo.

His, pluribusque aliis literis ac monitis Imperator quidem totus in eo erat, ut seditiosos hosce Regni Proceres, juramenti sui immemores ad debitum legitimo Regi suo obsequium deferendum incitaret: attamen solita sua clementia usque adeo apud istos hæreticos nihil profecerat, ut etiam se exterorum Principum copias adversus Cæsarem conducturos minitarentur: quocirca Imperator indignum Majestate sua ratus, ulterius tantas injurias

Carafa
comm. de
Germ. rest.
Epist. Proc.
Boh. ad Imp.
30. Junii
apud Sigism.
Latom. in
contin. Re-
lat. pag. 83.
& 99.

Sæc. XVII. in suis subditis inultas finire, die vige-
A. C. 1618. sima quinta Junii missis ad eos literis
 denuntiabat, quod in Bohemiam exer-
 citum suum immittere cogeretur, eo-
 quod sibi constaret de seditiosis conati-
 bus Turriani Comitis, qui cum exer-
 citu ad Budovicense oppidum profectus,
 Consulibus, Senatoribusque per lite-
 ras, ut & Crumaviensi antea fecerat
 Magistratui, imperarit, uti oppido de-
 fendendo destinatum a se exercitum
 dimitterent, & urbis deditioem sibi
 facerent, severissimis comminationibus
 de summa etiam in infantes & foetum
 maternum sævitia, contra si faxint ex-
 ercenda, additis. Hæc equidem, ad-
 debat Cæsar, pati etiam in posterum
 nulla ratione possum: Mandatum igitur
 de recensendo & introducendo
 quamprimum in Bohemix Regnum ex-
 ercitu meo dedi, eo fine, ut fideles
 subditi mei a violentia, & injuria ista
 defendantur. Hoc præsentibus literis
 notum vobis facere volui, ut incom-
 modis, quæ exoritura inde sint, innu-
 meris consideratis, a proposito abstin-
 eatis potius, quam vobis, vestrisque
 & toti Regno accelerare perniciem cer-
 tissimam pergatis, fideles interim subdi-
 tos meos animo otioso esse volo, certo-
 que statui, non permissurum me, ut
 damnum ipsis a copiis meis vel mini-
 mum

num inferatur, sed ut ab externa omni Sæc. XVII.
vi defendantur, modis omnibus pro- A. C. 1618.
curabo.

Ad has vero Cæsaris literas mox
federationis *Directores* responderunt, quod
exercitum adversus se parari haud ne-
cesse foret, cum ipsi duntaxat se suos-
que, imo totum Regnum defendere
satagant, & Turrianus quidem Budo-
visenses, eo quod se patriæ hostes de-
clarint (*) acerbis verbis objurgarit,
non tamen illis injuriam inferre inten-
derit, „de cetero non dubitamus qui-
„dem, prosequerentur illi, quod invi-
„di & adversarii nostri, ut Cæsar exer-
„citurum in Regnum mittat, summo co-
„nato urgeant, speramus tamen, nec
„sua sponte Cæsarem id facturum, nec
„perverfis adversariorum suorum con-
„siliis locum daturum, nos quidem
„rem omnem ita gessimus hactenus, ut
„de illata sibi injuria conqueri ex illis,
„qui *sub una* sunt, neminem posse scia-
„mus: quod si vero exercitum introdu-
„ci in Regnum contra constitutiones
„Regni Comitiorumque recessus con-
„tingat, Monasteriis, Ecclesiasticisque
„personis omnibus vim a promiscua
„plebe illatum iri, quam propulsare non
F 3 possu-

(*) Scilicet, quia hæc sola ferme urbs,
fida in Cæsaris obsequio permansit.

Sæc. XVII. „possumus, periculum esse scimus. Cæ-
 A. C. 1618. „terum, si quæ inde futura sint, caus-
 „fa non nobis, sed ei, qui extraneum
 „introduxerit in regnum militem, im-
 „putari debet, nec, si ad aliorum o-
 „pem confugerint eo casu Ordines, mi-
 „rum ulli videbitur, quod ne fieri ad
 „instinctum perversorum Consiliario-
 „rum, qui malorum istorum omnium
 „auctores sunt, permittat, Cæsarem
 „etiamnum submisisse exoramus, & ob-
 „testamur.,

Carafa l. e.

Obstupuit Imperator ad summam
 Protestantium proterviam, qua, cum
 ipsi omnium primi horum motuum Au-
 thores existerint, nihilominus Mona-
 chorum, Cleri & populi Catholici pro-
 miscuas cædes minitari, cruentique
 hujus diluvii culpam in Cæsarem, si
 pro defensione sui regni, & vindicanda
 auctoritate sua militem immissurus es-
 set, rejicere non erubuerunt; cum ta-
 men Imperator, atque ejus nomine
 Saxonum quoque Elector, Maximilia-
 nus Bavarix Dux, Ferdinandus Bohe-
 mixæ Rex, alique Principes, ut hosce
 subditos Deo, Ecclesix & Regi suo re-
 belles placarent, reis pacem & impu-
 nitatem, hæreticis liberum sectæ exer-
 citium, & literarum Majestatis confir-
 mationem spondissent: Cum ergo
 cuncta hæc clementix, humanitatis-
 que

que officia horum animos magis indu- Sæc. XVII.
 rarent, Cæsar ducibus Tampierio Co- A. C. 1618.
 mite, Henrico Saxenlavenburgico,
 Marrada Equite, Collato Comite, aliis-
 que compluribus exercitum decem mil-
 lium equitatu, peditatuque selecto con-
 spicuum unacum tormentis bellicis,
 Bohemiæ finibus immisit. Ex adverso
 in Bohemia Sectarii clanculum præfer-
 tim a Germaniæ Protestantibus ad ar-
 ma in Cæsarem capessenda animati,
 suppetiisque suffulti, ex Silesia etiam,
 aliisque ejusdem sectæ Statibus, mer-
 cede conductis copiis triginta millium
 facile exercitum contraxere, militaris
 imperii cura Turriano Comiti deman-
 data.

§. XXII.

*Cæsaris responsum ad rebellium Bo-
hemorum literas.*

Toti in eo erant Protestantes Bohe-
 morum Directores, ut Cæsaris ap-
 paratum bellicum impedirent, aut sal-
 tem retardarent, hujusque cunctationis
 beneficio interim ipsi validum contra-
 here possent exercitum: eo igitur con-
 silio ad Mathiam Imperatorem nuperas
 dabant literas, ad quas Cæsar hanc in-
 sententiam respondit: „De fidelibus
 „meis subditis mihi minime persuadere

F 4

„pos-